

18 מאי 2023

תכנית אב לחקלאות במועצות האזוריות עמק יזרעאל ומגידו

סיכום מפגש שיתוף הציבור שהתקיים ב 18 מאי 2023, באולם הכנסים במפעלי העמק

בכנס השתתפו 20 משתתפים: נציגי החקלאים, נציגי משרד החקלאות, נציגי המועצות האזוריות, נציגי מרכז חקלאי העמק

דר' נתי גלבוע, מנהל מחוז העמקים, משרד החקלאות ופיתוח הכפר: מברך על היוזמה לעריכת התכנית, ועל הראיה ארוכת הטווח. אין בעיה של אספקת קולחין בעמקים, וההיצע יגדל לאורך זמן. הבעיה היא המחיר של המים, משרד החקלאות מנסה להביא לקולחין במחיר אפס. הקרקע היא מצב נתון, יכולות להיות הגדלות מינוריות. בעיה של ידיים עובדות, קודי להשיג עובדים בחקלאות, צריך ללכת למיכון. חסרים מטעים בעמקים, צריך להגיע לניהול סיכונים נכון ולחלק את הענפים שליש פלחה, שליש גד"ש ושליש מטעים.

דר' לירון אמדור מציגה את עיקרי סקר מצב קיים ונושאים מוצעים לתכנית באמצעות מצגת.

התייחסויות שעלו במפגש:

- ניתוח ערכיות הקרקע החקלאית יפה, צריך להתייחס גם להמלחת קרקעות. צריך להתייחס בסקר המצב הקיים גם לענף בעלי החיים, על אף שהתכנית תתמקד בגידולים צמחיים.
- המיקוד צריך להיות בגידולים מאסיביים עם שטח גדול (למשל שומשום) ולא בגידולי נישה.
- צריך לבחון שוב את גידול החמניות וחומוס, היה גידול מרכזי בעמקים בעבר, כיום יש תחרות מול יבוא, כדאי לבחון שוב קידום הענפים הללו בעמקים. בתעשיית המזון יש משבר, יש יבוא של מוצרי מזון מוגמרים, מפעלים נסגרים.
- צריך לחשוב באופן יצירתי על שוק מקומי מול יצוא. צריך לבחון גידולים חדשים, ולבחון לטווח ארוך קדימה (20 שנה).
- צריך לבחון מה הולך להיות באירופה, ולהקדים אותם.
- מוצע לבחון גידולים וממשקים מקבעי פחמן, איך אפשר להתפרנס מזה. העולם מחפש דרכים להפחית גזי חממה, צריך לשלב את החקלאות במגמה הזו. אפשר לסחור בפליטות פחמן, סוג של מטבע חדש. עורכים היום פיילוט בגדש העמק, 300 דונם ליד היוגב. הוגשה הצעה לקול קורא של קק"ל.
- צריך להתמקד בטווח קצר יותר, להתמודד עם הממשלה בנושאי יבוא ויצוא. נושא שינוי האקלים אינו בטווח הקצר.
- צריך להתחיל את העבודה מהשוק, מה הצרכן צריך לביטחון מזון.
- התכנית צריכה להביא בשורה, ולכן צריכה להתייחס לטווח הארוך. צריך יותר יציבות בחקלאות, ושתיה רווחית. לא מוצרי נישה. יכול להיות שעוד 20 שנה הביקוש למוצרי בעלי חיים יהיה הרבה יותר קטן מהיום. לא להסתמך על הממשלה, להניח שהרגולציה העודפת בישראל ביחס לעולם רק תגדל. צריך פיזור סיכונים בין הענפים, לייצר חקלאות מאוזנת לכל משק, להתייחס לאגרו-וולטאי, בכפוף למחקר השפעות, הצריכה של חשמל רק תעלה. לייצר רשת ביטחון יציבה ואופק לחקלאים.
- מרכז חקלאי העמק מתעסק בקיימות בחקלאות למעלה מ-20 שנה, בנוגע לקיבוע פחמן עוד לא פיצחנו את השיטה שמאפשרת להתפרנס מזה. מברכים על הפרויקט ליד היוגב.

- יש כל הזמן עליה ביבולים, בחיטה היבול בעבר היה 400 ק"ג לדונם וכיום הוא 700 ק"ג לדונם. התחרות הינה מול כל העולם. אנחנו נופלים רק בעלויות המים. לפני 50 שנה היו בעמקים הרבה מאוד מטעים, שנעקרו.
- לאחר שנדע לאן אנחנו הולכים, צריך לחשב את המשאבים הנדרשים כדי להגיע לשם.
- טיפוח זנים נעשה בישראל בעיקר על ידי חברות מסחריות. בעולם הטיפוח נעשה במוסדות אקדמיים או מוסדות מחקר ממשלתיים. בישראל יש טיפוח מצליח של זני חיטה וחימצה. להפחית מכסים על יבוא – נעשה בזמן קצר, לטפח זן לוקח שנים ארוכות. צריך לייצר זרעים טובים יותר, כדאי לדבר עם זרעים דליה.
- הכשרות מייקרת את המוצרים החקלאיים.

תודה לכל המשתתפים! כל ההערות ילקחו בחשבון במסגרת העבודה. לקראת סיום העבודה יערך ערב שיתוף ציבור נוסף לטובת משוב וחיידוד התוצרים.

רשמה: דר' לירון אמדור.

